

Володимир Островський.

„СВІТ ТИХИЙ”.

(З циклу: „Нові легенди Холмщини”).

Ой, дзвонили колись дзвони, дзвонили. В усі неділі святі та в празники.

Живим голосом дзвонили. До церкви кликали Бога хвалити, клопоти, працю забувати, духа скріпити.

І не луна лісами йшла, не містки на річках тремтіли, не вітряки на горбинах гуркотіли, то серця Холмщан тим дзвоном відгукалися.

Відгукалися тихою молитвою над скибою заораною, над стрічками-загонами, над житами, потом политими.

Збирали Холмщане в своєму серці всі жалі, все горе з цілого тижня, а в неділю святу, коли дзвони задзвонять, разом із свічкою перед образом в офіру складали.

З покорою:

За горе і радість, за хліб і голод, за хворість і здоров'я.

— Все се від Бога, — вірили: і мід солодкий і ліки гіркі.

І горіли тоді свічки, горіли, як ті зірки на холмському небі. Одна одної краще, яскравіше. Вогники натхнено догори поривалися. До того, що найвищий за всіх, що добриший за батька й матір.

І співали дяки та старі паламарі, а за ними вся церква:

„Світе Тихий святої слави!...”

Слави Отця небесного, слави безмежної, вічної.

І Бог був серед них. Близько-близько до всіх, коло кожного. Відчували Його, як сусідів своїх, що тут обіч молилися.

Ой дзвонили тоді дзвони, дзвонили, — та враз і перестали.

І свічки позгасали.

І спів обірвався.

Тиша.

„Світе Тихий” у святі вечорі лиш гаї шепотять. А піддзвонюють їм — лиш квітки польові.

— Що сталося? — питається Христос Матері Пречистої: — невже Холмщане і Мене і Тебе, Мати, забули?

Ой, не може сього бути на Холмщині. З стародавніх часів і до нині Холмщане за „Пречисту” в Холмі памятають.

Сходилися, зіздилися. З усіх закутків Холмщини та Підляшя. Грали лірники, пісень співали побожних, а народ шепотів Нам хвалу, як ті квітки, як стеблинки по полях та луках на весну. Ой, не може того бути, щоб змінилися Холмщане. Сину мій і Пане мій! Ти пішли кого з слуг Своїх на землю: хай довідуються правди.

Зіодився Христос.

Вирядив у подорож Юрка-вояка, бо коня має доброго та ще й зброю.

— Поїдь, — каже Христос, — на землю, обідь усі холмські шляхи та довідайся: чому дзвони не дзвонять у неділі Святі, чом свічки не горять по церквах, молитов не творять вже Холмщане.

Поїхав святий Юрко-вояк. Усю землю Холмщан обїхав, від Сяну й Вепра до Гучви й Буга.

Та через ряди-годи на небо вернувся.

— Від того, — докладає, — дзвони не дзвонять, свічки не горять і пісні не лунають, бо церкви позамикані. Пішли, Господи, кого з великих святих Твоїх, щоб людям на думку поклали церкви Твої повідмикати. І задзвонять знов дзвони, і свічки запалають, і пісні залунають на славу Тобі та Пречистій.

Післав Христос трох угодників: Миколу Чудотворця, Йова Почаївського та Онурфея Яблочинського.

Вони добре Холмщан здавен-давня знають, бо не раз їх на „одпустах” бачили.

— Ідіть, — каже їм Христос, — на Холмщину, накажіть Моїм іменем церкви повідчиняти, хай вільно хвалять Холмщане Мене та Пречисту.

Пішли святі пішки, бо коней не мають.

Довго ходили шляхами широкими, стежками польовими. Перейшли всю землю Холмщан. Тай, знову на небо вернулися.

— Ой, дзвонили би дзвони, дзвонили, і горіли б свічки, і молитви Холмщане творили б, — та церкви позамикані. Ми іменем Твоїм наказували, до сердець людських стукали, до совісті їхньої промовляли, — не послушали нас, не відчинили церков.

— Світе Тихий, іди вже Ти Сам на бідну сю Холмщину. Тебе вже напевно послухають.

— Що-ж робити, піду!

Коли майський вечір наблизився до землі, прекинули ангели з неба на Холмщину світло-саяні східці з золотого проміння.

Зійшов Христос — Світ Тихий на землю Холмщан і пі-

шов по битих шляхах, по стежках польових, по селах, місточках.

Як до дверей — до сердець людських стукає:

— Відчиніть Мої церкви Холмщанам. Хай подзвонять у дзвони, хай пісень поспівають, хай славу мені й Пречистій до неба знесуть, життя миром-спокоєм прикрасять.

Та глухі ці люде на голос Христовий. Наче пуста, в них серце мовчить.

Не хочуть почути Христа.

Та не спинається Він, усе ходить по шляхах та по стежках, по селах, місточках, — кличе, стукає до сердець, як до дверей зачинених, — усе жде, що почують Його голос, що відгукнуться...

І кажуть люде:

— Що ввечора, коли сонце на землю золото-саяні східці з проміння спускає, Христос — Світ Тихий на Холмщину сходиться, рани Холмщан лікує спокоєм небесним, болі лагодить надією, сили зміцнює терпінням.

Вийде Холмщанин із хати над вечір, пильно-пильно здивиться в саяво вечірне, що ласкою Божою летиться з неба на його ниви, потом політи, й в потоках світла проміннястого бачить Христа: стоїть Він світлий, у біло-лілейній одежі, прозорий, як пара печірна, тихий, як смуток небесний. З очей сльози россою діамантовою по землі розсипаються, а Сам сумно-сумно дивиться на церкви зачинені, на цвинтарі опустілі, на дзвіниці мовчазні.

І жде терпеливо:

Коли люде Холмщанам церкви відчинять, коли в них дзвони задзвонять, пісні залунають, а молитви вільні, як той дим кадильний, до неба знесуться...

А дерева тихо моляться шепотом:

„Світе Тихий святої слави Отця небесного”...

Зачують сей спів у душі своїй Холмщане й вторять природі молитовним шепотом, здалека дивлячись із сумом глибоким на церкви зачинені, де колись:

І дзвони дзвонили,

І свічки горіли,

І щастям спокою лунало в часи вечірні:

„Світе Тихий”...

, (Перем. „Укр. Голос”).

КОЛЯДА.

Весь мир, веселися,
Рожденному поклонися, —
Рожденному в Вифлеємі місті,
І святій Діві-невісті.
Слава! Слава роздженному
Богу, Богу єдиному.
Весело днесь заспіваймо,
Христу Царю славу даймо.
Витай нам Мессіє,
Наша єдина надіє.
Витай нам наш Царю,
Неба й землі Володарю.
Слава Богу во вишніх,
Слава Йому від нас грішних.
Дмитро Тягнигоре.

Чи Ви вже відновили свою передплату за „Православний Вісник”? Подбайте о те, щоб ваша передплата не залягала.

Прот. К. Кирстюк, член Консistorії, парох в Реджайні.

Чи Вам мило дивитися, як агенти ріжних чужих нам сект лізуть поміж наш народ і підкопують в нім пошану і любов до своєї рідної віри і церкви?? Коли ні, то жертвуйте на катедру св. Покрови в Вінніпегу і допоможіть Рідній Церкві положити кінець шкідливій роботі чужих наймитів!

ЯК ЗНАТИ, КОЛИ СКІНЧИЛАСЯ ВАША ПЕРЕДПЛАТА НА „ПРАВОСЛАВНИЙ ВІСНИК”.

Передплата на „Православний Вісник” числиться від чисел і виносить одного долара за 12 чисел. Хто отже зложив одного долара і заперенумерував „Православний Вісник” приміром від 1 числа, того передплата скінчилася з 12 числом, а хто заперенумерував від 5 числа, того передплата скінчилася з 16 числом і т. д. Для цілей обчислення передплати вживається порядочне число, яке є подане в скобках на першій стороні кожного числа „Православного Вісника”.

На адресовій наліпці кожного пе-

редплатника є подане подвійне число, як приміром 1763—20; 1860—25, 746—30. В кождім випадку друге, менше, число показує з котрим числом кінчиться передплата. Коли возьмемо три повисше наведені приміри, то побачимо, що передплата першого передплатника кінчиться з 20 числом, другого з 25 а третього 30. В сей спосіб кождий передплатник може віднайти, коли-кінчиться його передплата.

Подивіться на свою адресову наліпку і коли Ваша передплата вже вийшла, відновіть її зараз.